

Badanie stanu środowiska

Informacja obejmująca wskazaną tematykę powinna zawierać odpowiedzi na postawione poniżej pytania oraz wypełnione zestawienia tabelaryczne.

1. W zakresie przedstawienia działalności badawczej oczekujemy przekazania w ustawowym terminie (do 15 lutego) wypełnionych sprawozdań OŚ-2a (wg aktualnego wzoru), które zostaną wykorzystane do opracowania zestawienia w zakresie liczby stacji, stanowisk pomiarowych działających w poszczególnych podsystemach monitoringu, a także w rozdziale opisującym problematykę laboratoriów (patrz zał. nr 7)
Jednocześnie prosimy o przedstawienie informacji dotyczących zmian jakie w 2005 r. nastąpiły w stosunku do 2004 roku:
 - a) w strukturze sieci pomiarowych powietrza, wód a także hałasu, PEM i gleb (wzrost lub spadek ilości punktów pomiarowych zw 2004 roku do w 2005 roku; przyczyna zmian) z uwzględnieniem sieci lokalnych*

W województwie lubuskim zmiany w strukturze sieci pomiarowej w 2005 r. w stosunku do 2004 r. dotyczyły głównie monitoringu powietrza.

W 2005 r. rozpoczęto badania jakości powietrza z wykorzystaniem nowoutworzonej sieci automatycznych stacji pomiarowych, powstałej dla potrzeb dostosowania systemu monitoringu powietrza do wymogów unijnych. W Lubuskiej Sieci Monitoringu Powietrza działały także stanowiska badawcze Państwowej Inspekcji Sanitarnej, na których realizowano badania wybranych wskaźników metodami manualnymi.

Stacje automatyczne zlokalizowano w Gorzowie Wlkp., Zielonej Górze, Słubicach, Wschowie (pod kątem ochrony zdrowia) i Smolarach Bytnickich (wg kryterium ochrony roślin). W sieci pracuje dodatkowo stacja semimobilna lokalizowana w zależności od potrzeb. Wyniki pomiarów przedstawiane są „on-line” na stronie internetowej Inspektoratu.

Szczegóły dotyczące stacji przedstawia tabela.

* Proszę podać przykłady ciekawych sieci lokalnych oraz rozwiązań w zakresie ich koordynacji

Automatyczne stacje pomiarowe emisji zanieczyszczeń powietrza na terenie województwa lubuskiego

Powiat	Lokalizacja stacji (miejsowość/ulica)	Zakres pomiarowy	Najmniejszy okres uśredniania	Częstotliwość pomiarów	Typ stacji ¹⁾	Typ obszaru ²⁾
zielonogórski grodzki	Zielona Góra ul. Krótka	SO ₂ , NO _x , CO, O ₃	30 minut	codziennie	M	Z
		BTX				
		PM 10	24 h	codziennie		
gorzowski grodzki	Gorzów Wlkp. ul. Kosynierów Gdyńskich	SO ₂ , NO _x , CO, O ₃	30 minut	codziennie	M	Z
		PM 10				
krośnieński	Smolary Bytnickie	SO ₂ , NO _x	30 minut	codziennie	R	R
		O ₃				
słubicki	Słubice ul. Wojska Pol- skiego	SO ₂ , NO _x , PM 10	30 minut	codziennie	M	Z
wschowski	Wschowa ul. Kazimierza Wielkiego	SO ₂ , NO _x , CO	30 minut	codziennie	M, P	Z
		PM 10	24 h	codziennie		
		Pb, As, Cd, Ni	24 h	codziennie		
w zależności od potrzeb	stacja semimobilna	SO ₂ , NO _x , CO, PM 10	30 minut	codziennie	-	-
O ₃						

1) Typ stacji:

P – w strefie oddziaływania przemysłu

M – tło miejskie

R – tło regionalne

2) Typ obszaru:

Z - badania prowadzone pod kątem ochrony zdrowia

R - badania prowadzone pod kątem ochrony roślin

W monitoringu wód rzecznych ilość punktów pomiarowo-kontrolnych (ppk) uległa zmniejszeniu z 72 do 53 - w związku z odstąpieniem WIOŚ od udziału w badaniach w ramach monitoringu lokalnego, spowodowanym koniecznością ograniczenia kosztów badań monitoringowych wód. Ponadto, stosowano zasadę łączenia kilku celów badań monitoringowych realizowanych w poszczególnych ppk (np. monitoring: diagnostyczno/operacyjny, wód granicznych i w sieci EUROWATERNET, lub monitoring: „rybny” i pod kątem oceny eutrofizacji wód).

W monitoringu wód jezior nastąpił spadek ilości punktów pomiarowych z 64 do 61 przy jednoczesnym wzroście ilości badanych zbiorników z 16 do 22 – co było związane z koniecznością realizacji nowych zadań (na podstawie nowych aktów prawnych). Przy badaniu kilku jezior – podobnie jak w przypadku rzek - zastosowano zasadę łączenia celów monitoringowych realizowanych w poszczególnych punktach pomiarowych.

WIOŚ nie uczestniczył w 2005 r. monitoringu regionalnym wód podziemnych, przeprowadzono natomiast prace rozpoznawcze w odniesieniu do otworów studziennych zlokaliz-

zowanych na terenach zagrożonych azotanami ze źródeł rolniczych. W efekcie jedną studnię, wykorzystywaną do celów zaopatrzenia w wodę ludności m. Siedlnica (Gmina Wschowa), wyznaczono do okresowych badań pod kątem określenia zagrożenia. W 2005 r. wykonano jednorazowe badanie jakości wód w ww. studni – o charakterze rozpoznawczym.

W monitoringu hałasu - zmniejszeniu uległa liczba stanowisk pomiarowych hałasu komunikacyjnego, ponieważ pomiary tego rodzaju zaczęli wykonywać zarządcy dróg. W 2005 r. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad wykonała całodobowe pomiary hałasu w 27 punktach przy drogach krajowych, natomiast Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze wykonał całodobowe pomiary hałasu w 30 punktach przy wybranych drogach wojewódzkich leżących na terenie województwa lubuskiego. WIOŚ, na życzenie samorządów wykonał pomiary na 9 stanowiskach pomiarowych - w porze dziennej i nocnej.

WIOŚ nie uczestniczył w badaniach monitoringowych skażeń gleb i ziemi (żaden ze starostów nie zgłosił zapotrzebowania na badania). Prowadzono zbiorcze zestawienia zarejestrowanych przez starostów terenów, na których wystąpiło przekroczenie standardów jakości gleby i ziemi.

W 2005 roku przeprowadzono 40 pomiarów monitoringowych PEM na 9 losowo wybranych stanowiskach na terenie miasta Zielonej Góry, a zatem na obszarze badawczym określonym jako centra miast powyżej 50 tys. mieszkańców. Wykonano także 7 pomiarów kontrolnych PEM (na 2 stanowiskach).

- b) w zakresie programu pomiarowego (zaprzestano badań w zakresie.....; uruchomiono badania nowych wskaźników.....)

W ramach badań zanieczyszczeń powietrza, w związku z budową nowej sieci monitoringu powietrza wdrożono metodę grawimetryczną oznaczania pyłu zawieszonego PM10 oraz oznaczanie metali ciężkich w pyłe. Zaprzestano natomiast badań metodami pasywnymi.

W badaniach monitoringowych wód rzek kontynuowano badania jakości wód pod kątem celów Ramowej Dyrektywy Wodnej. Kolejne wody (10 rzek i 12 jezior) objęto badaniami pod kątem spełnienia warunków dla bytowania ryb oraz pod kątem eutrofizacji. W nowych, wybranych (4) punktach pomiarowo-kontrolnych na rzekach realizowano badania substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. W przekrojach ujściowych kolejnych (10) rzek dokonano oznaczeń makrobezkręgowców bentosowych. Z 4 jezior na terenie województwa pobrano próbki, w których wykonano pilotażowe badania biomasy fitoplanktonu (zakończone w styczniu br.)

W monitoringu operacyjnym (w następstwie analizy wyników wcześniejszych badań diagnostycznych głównych rzek) ograniczono oznaczanie wskaźników zanieczyszczeń przemysłowych, wybranych wskaźników zasolenia i metali ciężkich – głównie z uwagi na niskie stężenia, w jakich występują one w wodach, ale także ze względów oszczędnościowych. Ograniczono – do wybranych punktów pomiarowo-kontrolnych - oznaczenia ogólnej liczby bakterii grupy coli, przestając na oznaczaniu bakterii grupy coli typu kałowego.

W monitoringu jezior ze względów oszczędnościowych ograniczono liczbę punktów pomiarowo - badawczych na jeziorach i zmniejszono liczbę badanych dopływów w stosunku do badań poprzedniego cyklu.

c) w zakresie ocen stanu poszczególnych elementów środowiska**.

W rocznej ocenie jakości powietrza za 2004 rok po raz pierwszy wykorzystano wyniki badań pyłu zawieszonego PM10, zrealizowanych na 3 stanowiskach pomiarowych wyposażonych w nisko przepływowe poborniki pyłu, eksploatowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Wdrożono ocenę jakości wód rzek zgodnie z metodyką określoną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód, wprowadzającym nową klasyfikację wód powierzchniowych i podziemnych (V klas jakości wód).

Wdrożono oceny jakości wód zgodne z rozporządzeniami dotyczącymi warunków jakim powinny odpowiadać wody przeznaczone do bytowania ryb oraz wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Wykonano ocenę eutrofizacji wód jeziorowych.

W podsumowaniu prosimy o ocenę realizacji wojewódzkiego programu monitoringu środowiska na rok 2005 zatwierdzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W przypadku odstępstw od programu należy przedstawić uzasadnienie.

Wojewódzki program monitoringu środowiska na 2005 rok został zrealizowany bez odstępstw – ze strony WIOŚ. Dodatkowo – poza programem – wykonano prace rozpoznaw-

** Proszę uwzględnić również przykłady zastosowanych technik modelowania i prezentowania wyników ocen w układzie przestrzennym

cze i wstępne badanie jakości wód podziemnych - w ramach ochrony wód przed zanieczyszczeniem związkami azotu ze źródeł rolniczych.

W 2005 r. WIOŚ nie uczestniczył w badaniach monitoringu regionalnego wód podziemnych, które w latach 2003-2004 prowadzone były pod nadzorem Geologa Wojewódzkiego i finansowane ze środków Wojewody Lubuskiego.

2. W zakresie informowania społeczeństwa i administracji publicznej prosimy:

- a) wymienić materiały/oceny i publikacje (podać tytuły) o stanie środowiska opracowane przez WIOŚ w 2005 r. Proszę o podanie liczby: raportów (należy podać końcowych odbiorców), biuletynów, komunikatów, wywiadów udzielonych prasie, udziału w audycjach radiowych i telewizyjnych.

Materiały o stanie środowiska opracowane przez WIOŚ w 2005 r.

Województwo	Raporty	Biuletyny i komunikaty	Informacje na podstawie art. 8a
Lubuskie	„Stan środowiska w województwie lubuskim w 2004 r.”	„Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim na podstawie badań imisji wykonanych w 2004 r.”	„Stan środowiska w powiecie nowosolskim w 2004 r.”
	„Stan środowiska w Zielonej Górze w 2004 r.”	„Raport z pomiarów imisji zanieczyszczeń powietrza wykonanych w Żarach w 2004 roku”	„Stan środowiska w powiecie gorzowskim w 2004 r.”
		„Komunikat o stanie czystości Jeziora Wojnowskiego Wschodniego w 2004 r.”	„Stan środowiska w powiecie ślubickim w 2004 r.”
		„Komunikat o stanie czystości Jeziora Wojnowskiego Zachodniego w 2004 r.”	„Stan środowiska w powiecie strzelecko-drezdeneckim w 2004 r.”
		„Komunikat o stanie czystości Jeziora Wilkowskiego w 2004 r.”	„Stan środowiska w powiecie świebodzińskim w 2004 r.”
		„Komunikat o stanie czystości Jeziora Tarnowskiego Dużego w 2004 r.”	Stan środowiska w powiecie sulęcińskim w 2004 r.”

Województwo	Raporty	Biuletyny i komunikaty	Informacje na podstawie art. 8a
		„Ocena stanu czystości wód rzeki Żarki w 2004 r.”	Stan środowiska w powiecie żagańskim w 2004 r.”
		„Ocena stanu czystości wód rzeki Czernicy w 2004 r.	
		„Komunikat o stanie czystości Jeziora Lubikowskiego w 2004 r.”	
		„Komunikat o stanie czystości jeziora Słowa w 2004 r.”	
		„Komunikat o stanie czystości jeziora Osiek w 2004 r.”	
		”Komunikat o stanie czystości jeziora Marwicko w 2004 r.”	
		„Komunikat o stanie czystości jeziora Lipie w 2004 r.”	
		„Komunikat o stanie czystości rzek przebadanych w 2004 r.”	
	2	15	8

Raporty – końcowi odbiorcy:

1. Biblioteki obowiązkowe
2. Biblioteki Uczelniane i Publiczne
3. Sejmik Województwa Lubuskiego
4. GIOŚ
5. WFOŚiGW
6. Urząd Wojewódzki Wydział Rolnictwa i Środowiska
7. Urząd Marszałkowski
8. Urząd Miasta Zielona Góra
9. RZGW Wrocław, Poznań i Szczecin
10. IMGW Wrocław i Poznań
11. Posłowie
12. Senatorowie
13. Lubuskie Kuratorium Oświaty
14. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego
15. Szkoły Wyższe

16. Starostwa Powiatowe
17. Urzędy Gmin
18. Komenda Wojewódzka Policji + Komendy Powiatowe
19. Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
20. Stacje Hydrologiczno-Meteorologiczne
21. Liga Ochrony Przyrody Zarząd Okręgu
22. Ekologiczne Organizacje Pozarządowe
23. Wojewódzki Ośrodek Metodyczny
24. Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
25. Parki Narodowe
26. Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej + Komendy Powiatowe
27. Straż Rybacka,
28. Jednostka Wojskowa
29. Zakłady Komunalne
30. Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy Gorzów,
31. Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej,
32. Celowy Związek Gmin CZG-12,
33. Zakład Utylizacji Gorzów,
34. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Gorzów
35. Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
36. Dozór Techniczny Gorzów,
37. Organizatorzy olimpiad i konkursów ekologicznych

Komunikaty – końcowi odbiorcy

1. Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie
2. Starostwa Powiatowe (świebodzińskie, nowosolskie, zielonogórskie, wschowskie)
3. Urzędy Gmin (Świebodzin, Babimost, Kargowa, Kolsko, Sława)
4. Urzędy Miast (w Żarach)

Wywiady dla prasy radia i tv udzielone przez przedstawicieli WIOŚ

Województwo	Udzielone wywiady	
	w prasie	w audycjach radiowych i telewizyjnych
Lubuskie	41	18

- b) wymienić nowe elementy wprowadzone na stronach internetowych/portałach WIOŚ:
- ujęte w rozporządzeniu MŚ w sprawie sposobu udostępniania informacji o środowisku

Na stronie internetowej WIOŚ w Zielonej Górze zamieszczono link do Lubuskiej Sieci Monitoringu Powietrza – udostępniając tym samym w systemie on-line wyniki pomiarów ze stacji automatycznych, publikowane jako dane aktualne oraz w postaci raportów dziennych, miesięcznych i rocznych (dane pomiarowe przetwo-

rzony). Na stronie internetowej Delegatury w Gorzowie Wlkp. również znalazł się link do strony prezentującej aktualne wyniki pomiarów zanieczyszczeń powietrza.

W zakładce *działalność informacyjna/opracowania/powietrze* zamieszczono opracowanie pt. „Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim na podstawie badań imisji wykonanych w 2004 r.”.

W zakładce *monitoring wód*:

- o opublikowano klasyfikację jakości wód rzek województwa lubuskiego (w formie tabelarycznej) zawierającą informacje wymagane rozporządzeniem (wykaz badanych wskaźników, częstotliwość badań, wyniki badań z podaniem stężeń ekstremalnych oraz stężeń średniorocznych i wyników ogólnej klasyfikacji); na mapkach zaznaczono lokalizację poszczególnych punktów pomiarowo-kontrolnych,
- o zamieszczono (w postaci tabelarycznej) ocenę jakości wód rzecznych badanych pod kątem przydatności do bytowania ryb w warunkach naturalnych,
- o opublikowano szczegółowe informacje dotyczące programu pomiarowego i oceny jakości wód podziemnych (badanych w ramach monitoringu krajowego i regionalnego), podając je w postaci opisowej, tabelarycznej oraz na mapie,
- o zamieszczono szereg komunikatów o jakości wód jezior zawierających szczegółowe informacje o wykonanych badaniach, w szczególności:
 - Komunikat o stanie jakości wód Jeziora Rudno w 2004 r.
 - Komunikat o stanie jakości wód Jeziora Wojnowskiego Wschodniego w 2004 r.
 - Komunikat o stanie jakości wód Jeziora Wojnowskiego Zachodniego w 2004 r.
 - Komunikat o stanie jakości wód Jeziora Wilkowskiego w 2004 r.
- o opublikowano także:
 - ocenę przydatności wód jezior badanych w 2004 roku do życia ryb w warunkach naturalnych,
 - ocenę eutrofizacji wód jezior badanych w 2004 rokuoraz
 - aktualną klasyfikację stanu jakości jezior województwa lubuskiego.

Ponadto, na stronie WIOŚ Zielona Góra w 2005 roku zamieszczono następujące publikacje:

- Raport pt.: „ Stan środowiska w województwie lubuskim w latach 1999-2003”

- Ocena stanu czystości wód rzeki Żarki w 2004 r.
- Ocena stanu czystości wód rzeki Czernicy w 2004 r.
- Informacja o jakości wód stawów położonych na terenie miasta Nowa Sól
- Wykaz kąpielisk, w których woda jest przydatna do kąpieli, rekreacji i uprawiania sportów wodnych (na podstawie komunikatów Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp.)
- Informacja o stanie środowiska w powiecie zagańskim w 2004 r.
- Informacja o stanie środowiska w powiecie nowosolskim w 2004 r.
- Informacja o stanie środowiska w powiecie świebodzińskim w 2004 r.

Na stronie Delegatury WIOŚ Zielona Góra w Gorzowie Wlkp. w 2005 roku zamieszczono następujące publikacje:

- Komunikaty o stanie czystości rzek badanych w 2004 r.
- Komunikaty o stanie czystości jezior badanych w 2004r.
- Badania i ocena jakości polsko-niemieckich wód granicznych w 2003 r.

- inne

Na bieżąco uzupełniano dział raportów o stanie środowiska, a także dział „Aktualności” zawierający informacje związane ze zmianami dokonanymi na stronie internetowej oraz z działalnością WIOŚ i Delegatury.

Zamieszczono informację – wyjaśnienie, dotyczące trybu udostępniania informacji o środowisku.

c) wykaz prowadzonych baz danych;

- JPOAT,
- JAWO,
- JEZIORA,
- OPH,
- baza składowisk,
- baza spalarni,
- SIGOP,
- baza danych o korzystaniu ze środowiska.

d) wykaz map cyfrowych otrzymanych od instytucji współpracujących, opracowań własnych i innych warstw numerycznych.

Lista map i warstw numerycznych otrzymanych przez WIOŚ w Zielonej Górze w 2005 roku z Ministerstwa Środowiska:

Raport dla Obszaru Dorzecza Odry, zawierający następujące warstwy GIS:

- analizy ekonomiczne,
- jeziora,
- miasta,
- obszary chronione,
- obszary dorzeczy,
- pobory,
- pokrycie terenu,
- rzeki,
- sztuczne zbiorniki,
- wody podziemne,
- wody przejściowe i przybrzeżne,
- zalewy,
- źródła zanieczyszczeń.

Raport dla Obszaru Dorzecza Wisły, zawierający następujące warstwy GIS:

- analizy ekonomiczne,
- jeziora,
- miasta,
- obszary chronione,
- obszary dorzeczy,
- pobory,
- pokrycie terenu,
- rzeki,
- sztuczne zbiorniki,
- wody podziemne,
- wody przejściowe i przybrzeżne,
- zalewy
- źródła zanieczyszczeń.

Lista warstw informacyjnych map numerycznych otrzymanych przez WIOŚ w Zielonej Górze w 2005 roku od Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (przekazanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska):

- Natura 2000,
- obszary chronione,
- punkty monitoringu przyrody (realizowanego w latach 2000-2004),
- granice Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych,
- granice zasięgów terytorialnych nadleśnictw,
- granice Leśnych Kompleksów Promocyjnych,
- Kompleksy Leśne.

- e) wykaz rozpatrzonych wniosków o udostępnienie danych PMS (rodzaj, przeznaczenie) i sposobu rozpatrzenia wniosku

Rozpatrzone wnioski o udostępnienie danych:

- informacje udostępnione – 71,
- na 11 wniosków (e-maili) udzielono odpowiedzi pocztą elektroniczną.

Rodzaj i przeznaczenie wniosków dotyczących informacji udostępnionych:

- aktualny stan zanieczyszczenia powietrza – 48 wniosków – operaty środowiskowe,
- wody – 11 wniosków – prace naukowo-badawcze,
- powietrze - 2 wnioski - prace naukowo-badawcze,
- odpady – 3 wnioski – prace naukowe, monitoring składowisk odpadów,
- Urząd Statystyczny – 1 wniosek (jakość wód) – do celów statystycznych,
- RZGW – 5 wniosków – w celu realizacji zadań,
- Min. Środ. - 1 wniosek – do celów sprawozdawczych.

- f) udział przedstawicieli WIOŚ w posiedzeniach organów samorządowych, RZGW, innych

Udział w posiedzeniach	Liczba posiedzeń z udziałem przedstawicieli WIOŚ
Rad gmin	
Rad powiatów	6
Sejmików samorządowych	12
Zespołów roboczych organów samorządowych	3
RZGW	3
Innych jednostek	18

Proszę przedstawić najczęściej poruszane – na tych posiedzeniach – przez przedstawicieli WIOŚ zagadnienia oraz tematykę przekazywanych opracowań.

Uczestniczono w posiedzeniach Rad Powiatów: nowosolskiego, ślubickiego, sułecińskiego, świebodzińskiego, zagańskiego i żarskiego, na których przedstawiono informację o stanie środowiska oraz działalności kontrolnej WIOŚ na obszarze tych powiatów.

Wojewódzki Inspektor uczestniczył w posiedzeniu Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Sejmiku Województwa Lubuskiego, na którym przedstawił informację o działalności WIOŚ w 2004 r.

Przedstawiciele WIOŚ Zielona Góra brali udział w 4 posiedzeniach Rady Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego, na których opiniowano Plany Ochrony Grażyńskiego, Łagowskiego i Pszczewskiego Parku Krajobrazowego.

Przedstawiciele WIOŚ Zielona Góra brali udział w 3 spotkaniach zorganizowanych przez Gminę Sława poświęconym jakości wód i rewitalizacji Jeziora Sławskiego oraz w se-

minarium poświęconym ochronie i rekultywacji Jeziora Sławskiego zorganizowanym przez Zarząd Województwa Lubuskiego.

Zastępca Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska uczestniczył w 2 posiedzeniach Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody, na których zajmował stanowisko w sprawie przebiegu drogi ekspresowej S-3 przez obszary naturowe „Torfowisko Chłopiny” i „Doliny Leniwej Obry” oraz w sprawie budowy fermy norek w Bronowicach.

Na spotkaniu zorganizowanym przez RZGW Poznań przedstawiciel WIOŚ uczestniczył jako opiniodawca w procesie scalania jednolitych części wód.

Przedstawiciel WIOŚ uczestniczył w 2 spotkaniach Eksperymentalnej Rady Zlewni Nysy Łużyckiej w sprawie „Opracowania Planu Gospodarowania Wodami w Zlewni Nysy Łużyckiej”.

Przedstawiciele WIOŚ uczestniczyli w roboczym spotkaniu, związanym z konsultacją Narodowego Planu Rozwoju 2007-2013 i Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2007-2020, zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego.

Przedstawiciel WIOŚ uczestniczył w spotkaniu założycielskim Stowarzyszenia Geoparku Łuk Mużakowski zorganizowanym przez Urząd Gminy Łęknica.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (lub jego Zastępca) uczestniczyli w 5 posiedzeniach Kolegium Doradczego Wojewody Lubuskiego oraz w 2 posiedzeniach Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko.

Wojewódzki Inspektor uczestniczył regularnie w posiedzeniach Zespołu Zarządzania Kryzysowego Województwa Lubuskiego.

3. Proszę o przedstawienie przykładów sprawnej współpracy w zakresie realizacji zadań PMŚ z innymi organami, instytucjami, itp. oraz wniosków i sugestii usprawniających tę współpracę; w szczególności proszę przedstawić udział Inspekcji Sanitarnej w monitoringu powietrza i ocenić możliwość przejęcia przez WIOŚ tych badań.

WIOŚ w Zielonej Górze w 2005 roku kontynuował realizację „Programu Państwowego Monitoringu Środowiska na Obszarze Województwa Lubuskiego na lata 2004-2005” we współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, w oparciu o porozumienie z Państwowym Inspektorem Sanitarnym. Współpraca układała się bardzo dobrze i dotyczyła głównie wojewódzkiej sieci monitoringu powietrza na bazie stacji i stanowisk pomiarowych obu jednostek, a także wzajemnej pomocy laboratoriów obu Inspekcji w zakresie badań jakości wód powierzchniowych ujmowanych dla potrzeb zaopatrzenia ludności wodę.

W województwie lubuskim Państwowa Inspekcja Sanitarna pełni znaczącą rolę w monitoringu powietrza. W 2005 r. PIS prowadziła badania na 14 stanowiskach pomiarowych funkcjonujących w ramach Lubuskiej Sieci Monitoringu Powietrza. Na 3 stanowiskach kontynuowano badania pyłu zawieszonego PM10 – metodą referencyjną (dzięki wcześniejszemu wyposażeniu stacji badawczych w nisko przepływowe samplery pyłu zawieszonego LVS ze środków pomocowych). Wdrożono (na stacji w Gorzowie Wlkp.) oznaczanie kolejnych (po ołowiu) metali ciężkich - kadmu i niklu - w pyłe zawieszonym PM10. Na 2006 r. zaplanowano rozszerzenie badań metali na inne stacje tj. Zieloną Górę i Żary i wdrożenie oznaczania arsenu. Ponadto - na wszystkich stacjach badawczych Inspekcji Sanitarnej wykonywane są badania zanieczyszczeń gazowych (metodami manualnymi), prowadzone głównie na własny użytek PIS, ale również dostarczające cennych danych pomiarowych dla potrzeb cyklicznej oceny rocznej, do wykonania której jest zobligowany WIOŚ.

W obecnej sytuacji (sprzętowej, kadrowej, a zwłaszcza finansowej) WIOŚ nie widzi możliwości przejęcia zadań monitoringowych realizowanych obecnie przez Państwową Inspekcję Sanitarną na obszarze województwa lubuskiego.

Ponadto - bez problemów uzgadniano przedsięwzięcia monitoringowe z Oddziałem IMGW we Wrocławiu, w zakresie prowadzenia bazy Jawo oraz kontynuacji monitoringu chemizmu opadów atmosferycznych i upowszechniania jego wyników, a także - z Okręgową Stacją Chemiczno-Rolniczą w zakresie oceny jakości gleb.

Urząd Miejski w Gorzowie Wlkp. podobnie jak w poprzednich latach dofinansował badania monitoringowe wód powierzchniowych na terenie miasta. Urząd Miasta w Zielonej Górze natomiast w znaczącym stopniu dofinansował wydanie raportu o stanie środowiska w Zielonej Górze w 2004 roku.

W zakresie przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym WIOŚ kontynuował współpracę z kadrą naukową i studentami lubuskich uczelni, w szczególności – z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Przykładem może być udział WIOŚ w Międzynarodowej Konferencji na temat „Alternatywne źródła energii” – w roli współorganizatora, we współpracy z kadrą naukową Instytutu Inżynierii Środowiska UZ oraz aktywne uczestnictwo przedstawicieli WIOŚ w konferencji (4 referaty).

4. Proszę scharakteryzować główne trudności związane z realizacją zadań monitoringowych.

W obecnej sytuacji finansowej (likwidacja środka specjalnego) mogą wystąpić istotne problemy związane z eksploatacją Lubuskiej Sieci Monitoringu Powietrza – w szczególności

problemy związane z zachowaniem ciągłości pracy automatycznych stacji pomiarowych, utrzymaniem właściwego dozoru nad stacjami oraz zapewnieniem odpowiedniej jakości wykonywanych pomiarów i przesyłem danych.

Poważnym zagrożeniem dla realizacji zadań monitoringowych związanych z badaniami i oceną zanieczyszczenia powietrza jest brak narzędzi (brak środków na ich zakup) dla wdrożenia modelowania w ocenie jakości powietrza oraz brak środków na specjalistyczne szkolenia w tym zakresie. Może także okazać się, że koszty wdrożenia metodyki oznaczeń WWA w pyłe zawieszonym przekraczają możliwości finansowe WIOŚ.

Istotnym zagrożeniem dla realizacji zadań w ramach Lubuskiej Sieci Monitoringu Powietrza byłoby także wycofanie się Państwowej Inspekcji Sanitarnej ze współpracy w tym zakresie. W obecnej sytuacji finansowej (i kadrowej) WIOŚ nie ma możliwości nawet częściowego przejęcia obowiązków PIS.

Problem utrzymania jakości wyników badań dotyczy wszystkich komponentów środowiska i wiąże się z permanentnym niedoborem środków na okresowe przeglądy, specjalistyczne naprawy, sprawdzanie przez serwis i wzorcowanie aparatury pomiarowo-badawczej. Szczególnym przykładem może być tu bardzo kosztowne wzorcowanie aparatury do pomiaru pól elektromagnetycznych (PEM).

Problemy finansowe związane z eksploatacją środków transportu (koszty paliwa, napraw itp.) mogą uniemożliwić pełną realizację zadań kontrolnych i monitoringowych, a także realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem poważnym awariom i usuwaniem ich skutków.

Istotny problem dla tutejszego Inspektoratu stanowi ponadto brak środków finansowych w budżecie na realizację współpracy międzynarodowej, w szczególności na działalność Grupy Roboczej W-2 „Ochrona wód” Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych, koordynowanej i prowadzonej przez WIOŚ w Zielonej Górze.